

คำจำกัดความ

คำช่วยกริยา เป็นคำที่ปรากฏตามลำดับโดยไม่มีคำกริยาปรากฏร่วมอยู่ด้วยในประโยคเริ่มไม่ได้ ในประโยคที่เป็นประโยคเริ่ม คำช่วยกริยาจะต้องปรากฏร่วมกับคำกริยาเสมอ เราอาจจะใช้กรอบประโยคทดสอบทั้ง ๓ คู่ ข้างล่างนี้ เป็นหลักในการกำหนดว่า คำใดเป็นคำช่วยกริยา

	๑ก.)	น (นาม)	ก <sub>๑</sub> (กริยาอาการ)	<u>แล้ว</u>		
	๒ก.)	น	ก <sub>๒</sub> (กริยาอาการ)	น	<u>แล้ว</u>	
	๓ก.)	น	ก <sub>๓</sub> (กริยาอาการ)	น	น	<u>แล้ว</u>
	๑ข.)	น	<u>กำลัง</u>	ก <sub>๑</sub>		
	๒ข.)	น	<u>กำลัง</u>	ก <sub>๒</sub>	น	
	๓ข.)	น	<u>กำลัง</u>	ก <sub>๓</sub>	น	น
ตัวอย่าง	๑ก.)	แม่	หลับ	<u>แล้ว</u>		
	๒ก.)	น้อง	กิน	ข้าว	<u>แล้ว</u>	
	๓ก.)	ครู	แจก	หนังสือ	นักเรียน	<u>แล้ว</u>
	๑ข.)	แม่	<u>กำลัง</u>	หลับ		
	๒ข.)	น้อง	<u>กำลัง</u>	กิน	ข้าว	

\*คู่มือเรื่องประโยคเริ่ม (Initiating Sentence) ใน Wichintana Chantavibulya, "Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai", (Unpublished Ph.D. dissertation, University of London, London, 1962) หน้า ๑๑

๒ คู่มือเรื่อง Auxiliaries ในวิทยานิพนธ์เรื่องเดียวกัน หน้า ๑๑

๓ข.) ครู กำลัง แจก คินสอ นักเรียน

คำใด ๆ ก็ตามที่สามารถนำมาแทนที่ แล้ว และ กำลัง ในกรอบประโยคทดสอบทั้ง ๓ คู่ ข้างบนได้ถือว่าเป็น คำนั้นเป็นคำช่วยกริยา เช่น คำ อยู่ และ เพิ่ง

- ตัวอย่าง ๑ก.) แม่ หลับ อยู่
- ๒ก.) น้อง กิน ข้าว อยู่
- ๓ก.) ครู แจก คินสอ นักเรียน อยู่
- ๑ข.) แม่ เพิ่ง หลับ
- ๒ข.) แม่ เพิ่ง กินข้าว
- ๓ข.) ครู เพิ่ง แจก คินสอ นักเรียน

คำช่วยกริยา นอกจากจะปรากฏหลังคำกริยาคั้งในกรอบ ก. ทั้ง ๓ กรอบ และปรากฏหน้า คำกริยาคั้งในกรอบ ข. ทั้ง ๓ กรอบแล้ว คำช่วยกริยา ยังอาจจะปรากฏระหว่างคำกริยาได้อีกด้วย เราอาจจะใช้กรอบประโยคข้างล่างนี้เป็นหลักในการกำหนด คือ

- ๑ก.) น ถือ กระเป๋า ถือ
- ๒ก.) น ถือ กระเป๋า น
- ๓ก.) น น ถือ กระเป๋า ถือ
- ตัวอย่าง ๑ก.) แม่ นอน หลับ
- ๒ก.) แดง วิ่ง ถึง บ้าน
- ๓ก.) หนังสือเล่มนี้ นอน อ่าน เก็บ จบ

คำใด ๆ ก็ตามที่สามารถนำมาแทนที่ เก็บ ในกรอบประโยคข้างบนนี้ได้ ถือว่าเป็นคำ ช่วยกริยาเช่นเดียวกัน เช่น คำ เพิ่ง

- ตัวอย่าง ๑ก.) แม่ นอน เพิ่ง หลับ
- ๒ก.) แดง วิ่ง เพิ่ง ถึง บ้าน

๓ค.) หนังสือเล่มนี้ น้อง อาม เฟิง จบ

คำช่วยกริยา ในภาษาไทยเท่าที่ได้ทำการศึกษามาดังนี้จะแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภทใหญ่ โดยอาศัยตำแหน่งที่คำช่วยกริยานั้น ๆ ปรากฏร่วมกับคำกริยาเป็นหลัก คือ

๑. คำช่วยหน้า คือ คำช่วยกริยาที่ปรากฏหน้าคำกริยา เช่น วันอาทิตย์นี้เพื่อ คง อยู่บ้าน น้อง ๆ กำลัง อ่านหนังสือ เป็นต้น ในการกำหนดว่าคำช่วยกริยาใดเป็นคำช่วยหน้า ใช้กรอบประโยคทดสอบที่ ๑ข.) ๒ข.) และ ๓ข.) เป็นหลักในการพิจารณา

๒. คำช่วยกลาง คือ คำช่วยกริยาที่ปรากฏระหว่างคำกริยา เช่น แม่นอน เฟิง หลับ ฉมของ จวบ เห็นแล้ว เป็นต้น ในการกำหนดว่า คำใดเป็นคำช่วยกลาง ใช้กรอบประโยคทดสอบที่ ๑ค.) ๒ค.) และ ๓ค.) เป็นหลักในการพิจารณา

๓. คำช่วยหลัง คือ คำช่วยกริยาที่ปรากฏหลังคำกริยา เช่น น้ำเดือดแล้ว น้องกำลัง ทำการบ้านอยู่ เป็นต้น ในการกำหนดว่าคำช่วยกริยาใดเป็น คำช่วยหลัง ใช้กรอบประโยคที่ ๑ค.) ๒ค.) และ ๓ค.) เป็นหลักในการพิจารณา